

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 3. števil. 545 - Cena 5 ltr - 3 jugolire - 2 din Poština plačana v gotovini TRST, četrtek, 20. marca 1947 UREDNIŠTVO IN UPRAVA, PIAZZA GOLDONI št. 1 - I. Tel. št.: Ur. 93806, 93808 - Upr. 93807, Rokopis se ne vrača

POSTOPEK IN GOSPODARSKA VPRAŠANJA

Zunanji ministri soglašajo o potrebi osrednje uprave za Nemčijo

Moskva, 19. — Namestniki za Avetrijo, ki so se sestali danes predpoldne pod predsedstvom britanskega delegata lorda Hooda, so nadaljevali z razpravljanjem o političnih dolžnostih avstrijskega in zveziškega ministrstva. Danes so razpravljali o avstrijski in bivanju Nemcev v Avstriji.

Ameriški predstavnik general Clark je nasprotoval avstrijskemu predlogu, ki bi hotel odvesti Nemcem pravico do bivanja v Avstriji, kajti Nemci so opravili znatno pripravljalno delo za enotnost. Sočasni predstavnik Gusev je navedel, da je to vprašanje tesno povezano z begunci in da ima v vseh obeh velik politični vpliv. O vprašanju bodo sklepali kasneje.

Clark je nasprotoval tudi predlogu, ki bi hotel odvesti Nemcem pravico do bivanja v Avstriji, kar je tembolj čudno, kajti podobne do-

Odbori in pododbori

Danes se je sestel pododbor namestnikov, ki proučuje gospodarska vprašanja avstrijskega ministrstva. Sejo je imel tudi odbor vojaških izvedenecov za Avstrijo.

Namestniki za Nemčijo so se danes sestali pod predsedstvom britanskega delegata Stranga. Razpravljali so o predstavniških mednarodnih agencijah za reparacije, ki jih bo treba zaslužiti. To vprašanje so predložili zunanjim ministrom.

Nadalje so govorili o sestavi odborov in pododborov. Spoznameli so se samo o tem, da lahko vsak

odbor po potrebi ustanovi pododbor, niso pa dosegli sporazuma glede sestave teh pododborov. Višinski je zastopal stališče, da bi pododbori sestavljali predstavniški stični veliki svet, ki naj potem povabi predstavnike zaveznikov držav, kadar bodo razpravljali o vprašanju, ki bodo te države zanimali.

„Čista nemška kri“

Berlin, 19. — List „Neues Deutschland“ poroča, da so obrtniki v Hannoveru pri vložitvi prošnje za koncesije priložili pred trgovinsko zbornico pod prisego izjavo, da so „čiste nemške krvi“, ne pa „čizdovskega rodu“ (t. j. razen tega zahtevajo od njih izjave, ali so dobro poučeni o zgodovini Hitlerjeve stranke, o njenem programu, o principih nacistične države in o rasističnih principih).

Bevin hoče Porurje zase

Na današnji seji sveta zunanjih ministrov so predstavniki pojasnili svoje stališče o nekaterih vprašanjih. Daljše govore sta imela Bevin in Molotov. Marshall pa je podal kratek izjav. Bevin je negativno odgovoril na predloge, ki so jih stavili ostali zunanji ministri. Upriz je vsakemu predlogu medzavezniki kontrole nad Porurjem in podarjal izključno pravico Velike Britanije na to industrijsko področje.

Molotov je v svojem govoru omenil vprašanje nemškega premoga, ki ga zahteva zase Francija in dejal, da je treba zadostiti francoskim potrebam po premogu. Ugotovil je tudi razveseljivo dejstvo, da sta kot Bevin in Marshall soglašala z njim o potrebi osrednje uprave za Nemčijo.

Včeraj zvečer je priredil Molotov v dvorani letalskega kluba splošno na čast diplomatskim delegatom in novinarjem, ki se udeležujejo moskovske konference. Povabilenec je bilo okoli 600. Gostitelj je bil Višinski. Nekoliko poprej je priredil Molotov svečano večerjo za glavne zaveznike predstavnike in poslanike.

Gospodarska onemoglost Anglije in njena diplomacija

Anglija je pred vsem svetom priznala svojo politično in finančno onemoglost, ko je poskušala Ameriko, naj posreduje v Grčiji in v učinkovito finančno injekcijo ohrani pri življenju sedanjega grškega vladavina. Američani so se kaj radi odzvali temu vabilu, kar prida zadnji Trumanov govor, in z dolarji bodo v deželo poslali tudi svoje emisarje, ne samo v civilnih, temveč tudi tistih suknjeh. Amerika se bo trudila v Grčiji in tudi v Turčiji. Angleži je Trumanov govor preplasil ne toliko zaradi tega, ker se boje za usodo Organizacije združenih narodov, ki jo je Truman s svojim neposrednim vmešanjem v notranje zadeve tuje suverene države posem driskeval, kakor tudi ne toliko iz strahu za usodo moskovske konference, kakor zaradi ameriškega zadržanja tradicionalnih angleških postopkov na Sredozemlju.

Angleški lev samo srepo opazuje veliko partijo, ki je v teku za svetovno nadlodo. Tisti ameriški senator, ki je predlagal, naj se Velika Britanija priključi kot državna Zdrženim ameriškim državam, se je svedela prenagili; vendar je že dovolj simptomatično, da se ameriški politiki sploh upajo na dan s takimi predlogi.

Medtem zavija čuvav ameriškega zaklada, da je Velika Britanija že dvignila v Washingtonu novih 200 milijonov dolarjev, t. j. marčni obrok ogromnega posojila, ki so ji ga Američani vednočasno dovolili. Tako so Angleži zdaj izterpali se 1,1 milijarde dolarjev posojila in s tem presegli predvidevanja strica Samuela, ki je računala, da bo Angležem do 30. junija t. j. zadostovalo 1,5 milijarde dolarjev, in da se bodo pozneje zadovoljili s 100 milijoni na mesec. Tudi Kanada od časa do časa posodi svetovni ekonomski krupju po nekaj milijonov in v Avstraliji se je nedavno celo odločila, da pošlje v London nekaj usoto v dar.

Sodeč po objavi najnovejše „Abel knjige“, ki vsebuje „Gospodarski program za leto 1947“, so Angleži sami izpovedali, kaj pomeni ta pot nivoju imperij. Njihov prijatelj Walter Lippmann pravi, da postavlja diagnozo, ko v svojem komentarju angleškega gospodarskega programa trdi, da morajo Angleži odgovoriti na vprašanja: Ali lahko hranijo same sebe? Ali lahko hranijo svoje postojanke v svet? Ali lahko postanejo svetovni solventni? Ali lahko hranijo svetovno delo?

Sama angleška vlada pravi v „Abel knjigi“: „Mi nimamo dovolj virov, da bi storili vse, kar bi hoteli; mi imamo samo toliko, kolikor potrebujemo, kar mora biti sicer gospodarsko priznanje, da sama ta odkritost odkriva mnogo notranje sile in samoprepovedanja — toda na stvarnem položaju angleškega imperija na svetovni ekonomski nič ne izpremenja. Anglija razpolaga danes s toliko tako izdatnimi viri, da lahko se plača na površini in se to s pomočjo novega sveta.“

Kaj računamo glede delovne sile, glede premoga, elektrike, jedrila celotne nacionalne proizvodnje, zaključuje je vedno ista priča: „Abel knjiga“. Rešitev Anglije, ki sama ne pridela dovolj surovih in v predelavi usotrebna je aktivna plačilna bilanca — uravnovešanje nacionalne denarne delovne sile v nekaterih industrijskih in omejitve razširja-

nja drugih,“ nadaljuje angleška vlada v „Abel knjigi“. „Potreba po rudarjih prevladuje na vsem polju surovin.“ Pomankanje delovne sile v nekaterih industrijah bi se dalo po mnenju angleške vlade deloma odpraviti z uvedbo novih strojev.

Najznačilnejša poteza sedanje gospodarske krize na Angleskem je prav to pomankanje delovne sile, predvsem za največja dela. Rudarjev ni, da bi v potu svojega obraza dvigali iz globin težke zaklade premoga, osnovne gonilne sile vse angleške industrije. Zato se Angleži upirajo ameriški predlogu, da bi poslali domov nemške ujetnike; s tem bi izgubili 150 tisoč delavcev. Zato se trudijo, da bi vsaj s političnimi izselenci zamašili te velike vrzeli.

Tu je delovne sile ni, domača pa je opešala ne toliko zaradi vojnih zmag, ki niso bile velike, kakor zaradi preplavljenosti ljudskega naročanja. Pomankanje domače delovne sile je za Anglijo toliko bolj pereče vprašanje danes, ko so Angleži vsled novih odnosov nasproti kolonijam in dominionom, ki jih narekujejo probujajoča se zavest kolonialnih narodov in zahteva po neodvisnosti, čedalje bolj navezani na lastno proizvodnjo. Ti novi odnosi nasproti kolonialnim narodom in telnja drugih držav, da se gospodarsko čimbolj osamosvojijo, omejujejo tudi možnosti spekulativnega gospodarskega udejstvovanja, t. j. trgovine, za katero je bila Anglija polikladna še po svojem geografskem položaju. Tudi za Anglijo velja danes: čim več proizvajati — z lastnimi silami.

Položaj velikih gospodarskih kompleksov, s lastnimi naravnimi bogastvi, kakor jih predstavljajo Sovjetska zveza in Zdrženje ameriške države, je v novem gospodarstvu neprimerno ugodnejši.

Da angleška diplomacija se vedno precejšnje svoje moči — pomislite samo na čimne izjave angleških predstavnikov glede upravičenih zahtev Jugoslavije po slovenskem delu Koruške — je treba v veliki meri pripisati zakoniterni inje in pa dejstvu, da so na njenih položajih večinoma še vedno močje stare diplomatske šole, skoraj iz viktorijanskih časov.

Pariz, 19. — V francoski narodni skupščini je komunistični poslanec Jacques Duclos oblašoval, da ni minister Moutet odredil politike, ki bi nameravala voditi v Indokini. Duclos je v svojem govoru omenil neki imperializem, ki se trenutno izliva v Atenah in Ankari. Med drugim je izjavil, da sedanja politika ne bo mogla reševati francoskih položajev na daljnem Vzhodu, ter da se bo komunistična stranka vzdržala glasovanja za vojaške kredite.

Francoski parlament je danes izrekel zaupnico Ramadierovi vladi za njeno politiko v Indokini s izjemo komunistov, ki so se glasovno nje vzdržali. Nato je francoski ministrski predsednik Ramadier ekli-kal notranji svet, da razpravlja o položaju, ki je nastal zaradi vzdržanja od glasovanja komunistov glede zaupnice vladi kolonialni politiki.

London, 19. — Trumanov govor se vedno vzbuja komentarje po svetu. Tako komentira angleški list „Reynolds News“ v svojem uvodniku Trumanove predloge kongresu glede pomoči Turčiji in Grčiji ter piše, da je zanimanje Amerike za dežele sveta preko njenih meja žalostno in negativno če se bo to nadaljevalo, bo pomnilo veliko nevarnost za trajen mir.

Amerika je stavila na razpolago velike vojaške in gospodarske sile, da bi podpirala grško monarhijo in vlado, ki jo obsoja vse javno mnenje od zmernih liberalcev do komunistov. Podpirati hoče tudi turško vlado, ki je avtoritarna in protidemokratska in katere vloga v borbi za svobodo vsega sveta je bila v najboljšem slučaju oportunistična dvočlana. „Po poti, ki jo je nakazal Truman, Amerika ne bo mogla najti drugega kot izdatke in smrti. Ne verjamemo pa, da bi bilo ameriško ljudstvo zadovoljno s tem, kar bo v kratkem storjeno v njegov imenu; vemo tudi, da napreduje zgodovina mnogo pre-

DEBATA O INDOKINI v francoskem parlamentu

Težave francoske vlade v zvezi s kolonialno politiko

Notranji svet tvori predsednik vlade, namestnika predsednika vlade Thorez in Tietgen in trije državni ministri. Poučeni krogi pravijo, da bo vlada mogoče odstopila, če bo komunisti odklonili izglasovanje kredita za izvedbo vladne politike v Indokini. Predsednik vlade je po seji izjavil, da ne bo vladne krize. Predsednik Ramadier je odšel na poročanje k predsedniku republike.

Na nočni seji je prišlo do ogorčenih debat med predsednikom vlade Ramadierom in med voditeljem komunistične parlamentarne skupine Duclosom. Duclos je zahteval, da Francija stopi v pogajanja s Viet Namom. Ramadier je s svoje strani izjavil, da žel mir v Indokini in avtonomijo v okviru francoske unije kakor predvideva ustava, to da smatra današnje predstavnike Viet Nama za teroriste.

Harold Stassen v Beogradu

Beograd, 18. — Včeraj je prišel v Beograd bivši guverner Minnesote Harold Stassen, republikanski kandidat na bodočih predsedniških volitvah v ZDA. To je prvo njegovo potovanje v Evropo. V Beogradu je imel razgovore z ministrom za industrijo Kidričem in z ministrom za zunanjo trgovino Petrovičem. Na tiskovni konferenci je izjavil, da ga zanimajo predvsem gospodarska vprašanja držav, katere obiskuje ter da želi spoznati življenjske pogoje teh držav v stiku s čim večjim številom predstavnikov teh držav.

Na konferenci so ga častniki prijeli v Beogradu in ga sprejeli v hotel Stassen. Na tiskovni konferenci je izjavil, da ga zanimajo predvsem gospodarska vprašanja držav, katere obiskuje ter da želi spoznati življenjske pogoje teh držav v stiku s čim večjim številom predstavnikov teh držav.

Svečanost v Beogradu ob obletnici pogodbe s Poljsko

Beograd, 19. — Ob obletnici podpisa prijateljske in zavezniške pogodbe med Jugoslavijo in Poljsko je bila v Beogradu svečana akademija, katere se je udeležil dr. Ivan Ribar, član prezidija, podpredsednik vlade dr. Edvard Kardelj, član vlade, ministri srbske vlade, poljski veleposlanik Karol Wende, bolgarski poslanik Ganovski, češkoslovaški veleposlanik Korbel ter jugoslovanski veleposlanik v Varšavi dr. Rado Pribičević.

Po umetniškem programu je poljski veleposlanik govoril o važnosti te pogodbe. Dejal je, da se preteklo leto lahko vpiše v zgodovino odnosov med poljskim narodom in jugoslovanskimi narodi z velikimi črkami.

Beograd, 19. — Češki pianist Pavel Stefan je imel na ljudski univerzi „Kolarca“ v Beogradu klavirski koncert. Na programu so bila dela Bacha, Brahmsa, Debussyja, Jančeka, Suka in Novaka.

FINANČNI POLOŽAJ V FLRJ

Denarni obtok ne kaže nobenih znakov inflacije, ki se širi v ostalem svetu

Beograd, 19. — Tanjug — Finančni minister federalne vlade dr. Blagojevič je v svojem referatu o federalnem proračunu za leto 1947 na seji komisije za gospodarski našt in finančne komisije govoril o kreditnem sistemu v Jugoslaviji.

Dr. Blagojevič je poudaril, da sedanjí obtok papirnatega denarja povsem odgovarja potrebam gospodarstva. Poudaril je tudi, da denarni obtok v Jugoslaviji ne prikazuje nobenega sledu inflacije, katere se pa obču i v številnih drugih državah, ki so bile v znatno boljšem gospodarskem položaju kot Jugoslavija. Razen državnega proračuna deluje tudi kreditni sistem, ki stoji na bankah, ki so bile vse nacionalizirane. Te banke so v preteklem letu imele važno vlogo za financiranje gospodarstva. Skupna vsota kreditov, ki so ga v letu 1946 državne banke dovolile za financiranje raznih področij proizvodnje in trgovine, znaša 12.800.000.000 dinarjev, 90% tega denarja je bilo uporabljeno na sektorju državnega gospodarstva. Na podlagi note kreditne politike je bil sistem plačil v notranjosti države, ki se vršijo brez plačil v gotovini, zelo izpopolnjen. V letu 1946 so vloge v državnih bankah narasle za približno 224 milijonov dinarjev, to je 72% v primeru z letom 1945. V istem času so vloge v mestnih hranilnicah narasle za približno 60 milijonov dinarjev, to je 31%. Vloge na hranilnicah knjižice stalno rastejo, ker se gnetni položaj ljudstva stalno izboljšuje in tudi zato, ker ima ljudstvo zaupanje v nacionalizirane banke.

Krompirja ni za Jugoslavijo — za Nemčijo pa!

Washington, 19. — Ameriška vlada je samovoljno ustavila dve ladji, naloženi s krompirjem, ki ga je UNRRA nedavno nakupila za Jugoslavijo. Ameriška vlada je poslala ta krompir sdaj v Nemčijo. Tovor obeh ladij znaša 16.000 ton.

Proslava obletnice Komune v Parizu

Pariz, 19. — Francoska komunistična stranka je včeraj proslavila 76 obletnico pariške komune z manifestacijo v palači „Mutualité“ pod predsedstvom Duclosa in s sodelovanjem številnih članov stranke. Duclos je v svojem govoru vzporedil dogodke iz leta 1871. z vstajo proti nacistični Nemčiji. O zadnjih incidentih v francoskem parlamentu je Duclos omenil, da njegove nasprotnike navduhuje versajska miselnost.

Obsedno stanje v Paragvaju

Assuncion, 19. — Paragvajska vlada je izdala odlok, ki proglašaa obsedno stanje po vsej državi. Vlada pravi, da je bil ta ukrep potreben, ker prihajajo iz raznih krajev države vesti o vznemirjenju prebivalstva in nesigurnem obnašanju vojaške posade v Assuncionu. Okrog vladne palače so postavili barikade.

Južno od mesta Puerto Murtimo se vodijo ogorčene borbe. Revolucionarji so imeli uspehe. Oblegajo mesto Queyrip. Garnizija v mestu Corpo Cora se je pridružila revolucionarjem.

Spaak sestavil novo belgijsko vlado

Bruxelles, 19. — Socialist Henry Spaak je sestavil novo belgijsko vlado po demisijski koalicijske vlade Huysemansa. Spaak si je pridržal tudi zunanje ministrstvo. Ostali del vlade sestavljajo večinoma socialisti in demokristjani.

KRATKE VESTI

PRAGA — Praski radio poroča, da je bil bivši profesor v Kolínu Miroslav Sasek obsojen na smrt od ljudskega sodišča v Pragi. Obtožen je bil, da je povzročil smrt dveh češkoslovakov, ki ju je prijavil nemški policiji.

LONDON — Kakor poroča diplomatski urednik „Evening News“, da pravil indijsko vlado za kredit za nakup surovin, predvsem jute, bombaža in kož. Indijska vlada bo prebrala ta dva predloga.

WASHINGTON — Senata komisija za zunanje zadeve je v naložbi odobrila zakonski načrt, da se razdeli kot pomoč Italiji, Avstriji, Grčiji, Poljski in Madžarski 340 milijonov dolarjev. Razprava o posojlu Grčiji in Turčiji se bo pričela v četrtek.

BEograd — V prvem letu petletnega načrta v ljudski republiki Srbiji, bodo gradbena dela zavzela 70% vseh del. Vrše se velike priprave za izvedbo teh del in nekateri gradbena podjetja so se pričela s delom.

BOMBAY — Izvedelo se je, da ata francoska in češkoslovaška vlada pravil indijsko vlado za kredit za nakup surovin, predvsem jute, bombaža in kož. Indijska vlada bo prebrala ta dva predloga.

OSLO — Ruski pevalski zbor pod vodstvom profesorja Sveinikova je na turneji po skandinavskih državah nastopil prvič v Oslo. Dvorana je bila prepolna in vsi norveški časo-pisniki in novinarji komentirajo velik uspeh koncerta.

OSKAR LANGE (Vse pravice pridržane. Overseas News Agency O.N.A., New York).

Poljsko stališče o Nemčiji

V tem članku opisuje Oskar Lange, stalni poljski predstavnik pri ZN poljsko stališče glede bodoče ureditve Nemčije in poudarja potrebo po sporazumu med stvimi veliki zavezniki. Članek prispada seriji, ki je bila napisana izključno za agencijo ONA in Primorski dnevnik.

Poljska je postala ponovno žrtev nemškega napada. Stoletja je nemški „Drang nach Osten“ na priklask na poljsko ljudstvo in priklask na poljsko ljudstvo je ogrojal celotno ozemlje za drugim. Ta nemški pritisk je povzročil nemške vdore na Poljsko in v zadnji svetovni vojni skoraj pripeljal do uničenja poljskega naroda. 6 milijonov mrtvih in uničenje 38% poljskega narodnega bogastva — to je posledica zadnje svetovne vojne. Poljska ima torej dolgo zgodovinsko izkušnjo z Nemčijo.

Poljska je sosed Nemčije. Nobena zgodovinska ali politična sprememba ne more izpremeniti tega dejstva. Tako bo tudi v bo-

Poljsko stališče o Nemčiji

dili močno Nemčijo kot valdom proti Sovjetski zvezi. Tako politika bi uničila največje uspehe naše skupne zmage v tej vojni.

Rešitev nemškega problema bi morala biti po našem mnenju zasnovana na sledečih načelih:

1. Z ozirom na izkušnje preteklosti se naj zavezniki kontrolirajo nad Nemčijo nadaljeve še daljšo dobo po ratifikaciji mirovne pogodbe. To kontrolo bo mogoče ukiniti postopno, ko bodo notranji pogoji v Nemčiji dozoreli in zamajali, da Nemčija nikoli več ne bo postala središče vojaškega napada.
2. Nemčija mora biti popolnoma razorožena. To zahteva tako demilitarizacijo kot prepoved vojne industrije. Densificacija je bistven del nemške razorožitve in demilitarizacije. Učinkovita razorožitev ni mogoča, dokler ostanejo v Nemčiji nedotaknjena središča nacistične ideologije.
3. Politični sistem Nemčije mora temeljiti na razvoju demokratičnih elementov med nemškim ljudstvom. To zahteva popolno uničenje družabnih korenin nemškega imperializma, monopolističnih težkih industrij in junkerskega gospodarstva. Zato je potrebno likvidirati kartele in druge oblike monopolističnih organizacij v

Nemčiji ter izvesti temeljito agrarno reformo.

Poljska je mnenja, da je te reforme mogoče in potrebno dovesti v okviru enotne nemške države. Poskus stalne razdelitve Nemčije se nam zde utopistični in neizvedljiv. Ker pa zavzemamo realistično stališče, dobro ločimo med enotnostjo in centralizacijo. Medtem ko je enotna nemška država politična in gospodarska nujnost, ne more in sme zavzeti čilike visoko centralizirane uprave.

4. Z gospodarske strani nemškega gospodarstva smatramo, da je treba razvoj nemškega gospodarstva usmeriti na tako pot, da bo zagotovljen njegov mirujočbi značaj. To zahteva popolno uničenje vsake oborožitvene industrije in že omejenega socialne reforme. Prav tako je potrebno ustvariti pravilno ravnotežje med Nemčijo in drugim evropskim delom. Nemčija ne sme imeti istega monopola v industrijskem razvoju, kot ga je imela v predvojni Evropi. Zaradi tega je treba v gospodarski obnovi Evrope dati prednost obnovi osti dežel, ki jih je Nemčija opustošila. Ta prednost bo zagotovila pravilno razdelitev gospodarske in to je tudi politična moč v Evropi.

Anglija potrebuje delavcev, ne pa vojakov

London, 19. — Britanska laburistična vlada se bo jutri zvala v novem neugodnem položaju, ko bo predložena spodnji zbornici resolucija večje skupine laburističnih poslancev, ki jo zahtevata odpravo zakona o obvezni vojaški službi. Laburistični poslanci, ki nasprotujejo obvezni vojaški službi, so se danes zvečer tajno sestali in sestavili resolucijo, ki jo je podpisalo

Angleži grozijo s smrtjo pričam, ki ne bi hotele pričati v korist grške vlade

Solun, 19. — Kakor javlja agencija TASS, je skupina članov preiskovalne komisije odpotovala 12. marca v spremstvu novinarjev na področje grške demokratske armade, da se sestane z generalom Markosom, da bi na ta način dobila podrobne vesti o vzrokih državljanske vojne.

Skupina teh članov je prišla na osvobodeno področje, toda tam niso bili obveščeni o njenem prihodu. General Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod generala Markosa, ker je bil to namen njihovega potovanja v Grčijo. Markos je bil moral čakat nekaj dni na njegov prihod. Zaradi tega so predstavniki zahodnih držav bili mnenja, da ne morejo čekat ter so predlagali, da se delegacija vrne v Solun. Sovjetski predstavnik se je temu sklepu uprli in zahteval, da takaj na prihod general

Borimo se za trajen mir
45 milijonov mladincev se bori
za napredek in boljšo bodočnost

V vseh deželah, ki so trpele pod
nacističnim jarmom, je bila
mladina tista, ki se je borila v
proh vrstah in doprinesla glavni
delež k osvoboditvi sveta, zlati pa
Evropi. Po končan vojni in po
osvoboditvi svojih dežel, pa se
mladina ni razšla, ker je vedela,
da mora ostati še naprej združena.
Vedela je, da ne zadostuje
zmaga nad sovražniško vojsko,
ampak se je treba še nadalje
boriti proti tistim imperialističnim
silam, ki bi hotele za vsako ceno
ohraniti svoje privilegije in na-
daljevali s izkoriščanjem delovne
ga ljudstva. Zveza mladine mora
imeti dolžnost v borbi za napredek
in svetlo prihodnost, ki jo svet
pravi ne sme dopustiti, da bi
bila toliko črna v osvetlojeni
borbi zamen. Mladina je v borbi
pokazala, da je dovolj zrela in do-
volj zmorna, da odločno in aktivno
sodeluje pri obnovi sedanjega
sveta, ki je še vedno pokrit s raz-
valinami in prepovedi s krivdami.

Da bi bilo mladinsko delo v
prihodnosti uspešnejše, je bila že
nekaj mesecev po vojni ustanov-
ljena Mednarodna zveza demo-
kratijske mladine, ki združuje
mladino iz vseh držav sveta. Ta
je bila toliko črna v osvetlojeni
borbi zamen. Mladina je v borbi
pokazala, da je dovolj zrela in do-
volj zmorna, da odločno in aktivno
sodeluje pri obnovi sedanjega
sveta, ki je še vedno pokrit s raz-
valinami in prepovedi s krivdami.

Zveza ima namen pospeševati
zbižanje med mladino raznih
dežel. Organizirala bo zborovanja
in mednarodna taborjenja, kjer bo
mladina lahko izmenjavala svoje
ideje in probleme, poglabljala
medsebojno spoznavanje in
povezovanje. Na ta način bo Zveza
množila prijateljske in spo-
dobne odnose med mladino v
vseh narodnostih. Njen namen je
borba proti ostankom fašizma,
pomoč tistim narodom, ki še
ječijo pod tem jarmom in borba za
uveljavljanje pravic mladine na
političnem, gospodarskem, social-
nem in kulturnem polju.

Zveza ima namen pospeševati
zbižanje med mladino raznih
dežel. Organizirala bo zborovanja
in mednarodna taborjenja, kjer bo
mladina lahko izmenjavala svoje
ideje in probleme, poglabljala
medsebojno spoznavanje in
povezovanje. Na ta način bo Zveza
množila prijateljske in spo-
dobne odnose med mladino v
vseh narodnostih. Njen namen je
borba proti ostankom fašizma,
pomoč tistim narodom, ki še
ječijo pod tem jarmom in borba za
uveljavljanje pravic mladine na
političnem, gospodarskem, social-
nem in kulturnem polju.

Tudi mladina STO-ja, ki je že
dolga leta na braniku proti fa-
šizmu in proti nacističnim silam,
se bo pravo potovo vsa oddeva
ključ svojih tovaršev in se v okviru
mednarodnega mladinskega te-
darskega v enotno fronto za do-
gode skupnih ciljev, za napredek in
boljšo bodočnost.

Protest Italijanskega gospodarskega združenja

Italijansko gospodarsko zdru-
ženje nam je poslalo v objavo nasle-
dišč protest: "Prisiljeni smo ostro
protestirati proti zaničnim in
ostrogim in ljudem, ki s vsemi ur-
stvi skušajo škodovati temu ur-
stvi. To pa je zato, ker smo ga us-
tanovali v začetku širokih trgov-
skih stof, kar so pokazala že številna
dejava.

Proces proti voditeljem priprav-
ljalnega odbora je postal prava fa-
rša, ker se je začela naslanjati na
zelo samovoljno razlago in na po-
polnoma netočne informacije poli-
cijskega funkcionarja.

FIZKULTURA

Mariborski rokoborci v Nazionale Železničar (Maribor)-Delavska sporina zveza

V nedeljo 23. t. m. ob 10. uri bo
v kinodvorani Nazionale srečanje
v prosti in grško-rimski rokoborbi
med mariborskimi Železničarjem in
tržaškimi Delavsko sporino zvezo.
Tržaško sportno obdobje bo tako
imelo po dojem premoru zoper na-
krat pribrati videti domače roko-
borce v borbi z nevarnimi nasprotni-
ki, ki ukažejo svojo silo in moč.
Srečanje imelo biti že 23. februarja
t. l., a je bilo iz tehničnih razlogov od-
loženo.

Višek prireditve bo dvoboj sre-
dnje težke skupine med dvojicami
Fider-Furlani in Pihor-Vernoni. O-
stali program izpolnjujejo: mušja
skupina: Babji (Železničar)-De-
Gloria (DSZ); petelinjska skupina:
Jezernik S. (Zel.)-Sartori B. (DSZ);
porečno lahka skupina: Jezernik F.
(Zel.)-Ruan (DSZ); lahka skupina:
Tasler (Zel.)-Poropat (DSZ);
srednje lahka skupina: Vobbi
(Zel.)-Vidal (DSZ); srednja sku-
pina: Verboš (Zel.)-Franco (DSZ).

Lahka atletika
Lep uspeh marša za pokal
"Sv. Jožefa"

Kljub slabemu vremenu, ki je
oviral razvoj sportne prireditve, se
je marš za pokal "Sv. Jožefa" vse-
eno vršil. Kakor smo že včeraj po-
ročali, ga je priredilo sportno dru-
stvo Ljubiteljev Sv. Vida. Tekmovali
so na progi, ki je vodila izpred
kulturnega krožka Tomažičev po uli-
cih Rossetti, komjsko dirkališče,
Cesta na Reko, vzpon na Katinaro,
Katinara in Sv. Jožef, kjer je bil cilj.

Tekme se je udeležilo veliko šte-
vilo tekmovalcev, med katerimi
poznani atleti. Po enem kilometru
od starta se je sestavila prednja
skupina, v kateri so bili med dru-
gimi tudi Corsini, Tessera, Ponton
in Feriuga. Kakih dvanajset metrov
za njimi sta bila Govecchini in Nep-
pi. Na polovici proge se je ločilo
tekmovalce Corsini prišel na cilj.
Ostali so posamezno prišli na cilj.
Pršli so v sledečem redu: 1. Cor-
sini (sportni krožek "Kraljič")
28'20"; 2. Govecchini (sportni kro-
žek Sv. Ivana) v 40"; 3. Feriuga
(sportni krožek "Ljubiteljev Sv. Vi-
da") 40'40"; 4. Nepi Lucijan (Sv.
Ivan); 5. Tessera (sportni odsek
kulturnega krožka Peclar); 6. Pon-
ton (Tržaška kolesarska zveza
1925); 7. Ursi (krožek Peclar); 8.
German (Sv. Ivan); 9. Covan (Sv.
Ivan); 10. Schiliani (Sv. Ivan).
Sledilo je še 12 tekmovalcev.

TRŽAŠKI DNEVNIK

„Verovala sem v fašizem in ga ljubila“

Proces proti morilki generala De Wintona

Včeraj se je pred zasedenim
sodiščem pričela obravnava proti
34 letni fašisti Mariji Pasquellini,
ki je 10. februarja umorila angle-
škega generala De Wintona, pove-
ljavca puljske posade.

Po zapisi stenografu in pre-
vajalce je predsednik Chapman
dejal obtožniti: Obtožena ste, da
ste 10. februarja prekršili proglas
št. 1, ker ste htele in namenoma
umorili generala De Wintona. Ali
priznate obtožniti? Obtožena je
bila odgovorila: „Da, izvršila sem
dejanje. Nato je predsednik dejal,
da bo smatral, da obtožena s svoj-
im izjavo ni priznala krivde, ker
določa zakon za ta zločin smrtno
kazen.

Nato je javni tožilec kapetan
Leaning opasal dogodek, ki so se
odigrali v Pulju 10. februarja zju-
staj. Pasquellini je takrat strel-
jala proti generalu, kakor jo je po-
dožilo, poveljnik straže, aretirala.
Zločin je dolgo časa pripravljala,
ker je hotela protestirati proti mi-
rovni pogodbi, 4. februarja je pri-
šla v Trst po smolek ter se vrnila
v Pulj. Ko so jo prišli, je imela
pri sebi pismo, v katerem razlaga,
zakaj je izvršila atentat. Po svo-
jem govoru je javni tožilec pokli-
cal razne priče, ki so opale potek zlo-
čina. Nastopili so razni vojniki,
oficerji in dva zdravnik.

Nato so začeli brati pismo, ki so
ga našli pri Pasquellini, toda
branje Gianni je ugotovil, da ni
bilo točno prevedeno v angleščino,
zato so sklenili, da ga preberejo
polpoidne.

Na popoldanski obravnavi so naj-
prej zaslišali prevajalca podoficer-
ja Barkerja, ki je dejal, „da je
srečal malo Italijanov, ki bi imeli
tako globoko patriotska čustva kot
Pasquellini“. Prebrali so se en-
krat njeno pismo, toda zopet so
ugotovili, da prevod v angleščino še
ni točen. Pismo je pravi izliv sovra-
štva proti vsemu, kar je slovan-
skega. Pismo je v pravem fašistič-
nem duhu in slogu. Govoril o Italij-
anskem Zadr, Repki, o panslaviz-
mu, ki ograža zapovedi civilizacije,
o grozodejstvih, o največjih Italij-
anskih zločinih, ki so jih odgla-
li od Italije ter se konča s podlin
blatenjem Jugoslavije. Vidi se, da
je bila pasquellina razglašena fašistka,
ki je niso dolga in grozna leta voj-
ne prav nič izmislila.

Nato so prebrali še njeno izjavo
na polju, kjer hitno opazuje, ka-
ko je izvršila zločin. V tej izjavi
tudi pove, da so vsi vojniki, ki so
bili na straži, zbežali, ko je ustrelila
general.

Nato je bila zaslišana obtožen-
ka. V svoji izjavi je skušala omi-
liti one besede, kjer pravi, da je
straža zbežala, da je bila v tem
trenutku mogoče enako strela
in da noče s tem reči, da so
bili vojniki strahopetci. Vsakdo je
razumel, da je hotela popraviti

Pokal Sv. Jožefa si je priporil
sportni krožek Sv. Ivana, ki je do-
segel med prvimi desetim pripe-
limi na cilj največje število točk.
Sportni krožek Sv. Ivana si je
prav tako pribril tudi kolajno, saj
je bilo največje število njegovih
tekmovalcev na cilju.

Startalo in prispelo na cilj je 22
tekmovalcev. Tekma je bila dokaj
dobro organizirana.

**Košarka za pokrajinsko
prvenstvo**

Včeraj popoldne so na igrišču
DSZ odigrali tri tekme za pokra-
jinsko prvenstvo v košarki, ki so
kljub dežju privabile lepo število
gledalcev. Kot prvi petorici sta
igrali Cermelj in Gradiska. Po lepi
igri je Cermelj visoko zmagal z re-
zultatom 36-16.

Kot drugi par sta igrali ženski
petorici Rediva in reški Kvarner.
Zmagale so Redanke zaslužen z
rezultatom 26-8. Redanke so bile
brez dvoma boljše petorici, tako v
tehnični kot v skupnostni igri.

Največ zanimanja pa je vladalo
za tretjo tekmo. Moška petorica

Košarka za pokrajinsko
prvenstvo

Včeraj so se ob 15. uri vršile mo-
tociistične dirke za tržaški po-
kal "Centaurus". Skoraj vsa prva
mesta so zasedli Jugoslovani. Jak-
šič Ivan 3. kategorija 360 cem je
prevozil progo v 4.24" s povprečno
hitrostjo 65 km na uro.

Babić Jerko je zmagal v kate-
goriji 500 cem v 3.48" s srednjo
hitrostjo 75,982. V handicapi sta
zmagala Jakšič in Metz. Proga je
bila dolga 4800 m in je imela 6
krogov.

**Italijansko
nogometno prvenstvo**

Rezultat včerajšnje nogometne
tekme Triestina-Milan je 1:2.

kakor bo Istra, čeprav bi jo v ne-
kak letih, ko se zopet vrne tja Ita-
lija, poslovanili. Nato je govorila
o „emučnikih“, ki so napisali zadnjo
stran italijanske zgodovine v Dal-
maciji. Končno je filozofirala o
panslavizmu, ki ni naperjen le pro-
ti Italiji, temveč proti vsemu Za-
padu. Slovani so fanatiki, ki nimajo
prav nič kritičnega duha tega duha
imajo samo latinski narodi, zlasti
pa Italijani. Ko je dejala, da so Slo-
vani najkvročnejši ljudje na svetu,
se je obravnava za včeraj konča-
la. Pasquellini je bila nadaljevala
svojo izpoved današ.

Tako je govorila Pasquellini. V
začetku je sicer malce napadla
zaveznike. Slučajno pa je ravno ta-
krat sodišče določilo 5 minut od-
mora. Med odmorom je obtožena
govorila s svojim bratcem, nato
pa je bila vsa njena nadaljnja iz-
poved pravi zliv laži, natočevanje
preklevanje in strupenih izjav o
Jugoslovani. Pustili so jo govoriti
nad 2 ur in še ni končala. Nikdar
ni mogel niti tako dolgo govoriti
pred zasedenim sodiščem kaj
lepe pred fašističnimi. Tako je po-
stala sodna dvorana prava tribuna
protijugoslovanske gonje, kar gre
mogoče prav dobro v račun onim,
proti katerim je hotela Pasquellini
ljevja „protestirati“.

Eno odliko ima ta fanatična
fašistka pred ostalimi njenimi somi-
ljeniki: odkrito je priznala, da je
fašistka.

Obravnava se nadaljuje danes ob
10. uri.

Preskrba

Odrasle za polnovalno naj vrne-
jo danes trgovci običnemu ura-
du za prehrano.

Članstvo Delavskih zadrug zahteva sklicanje občnega zbora

„Delavske zadruge članom“ se
glasi zahteva vsega delovnega ljud-
stva Trsta in okolice. Pod tem ge-
slom so se predvčeršnjim opol-
nebrali tudi delavci ladjedelnic
Sv. Roka v Miljah. Neki govornik je
govoril tisočpoto delavcem o pe-
stri zgodovini Delavskih zadrug.
Povdaril je, da so ustavnostni člani
vodili trdo borbo, premostili velike
težave, prenesli velike žrtve, da so
lahko ustanovili in zgradili to o-
gromno ustanovo, ki je bila postav-
ljena, da služi delovnemu ljudstvu.
Ravnateljstva delavske ustanove
je bilo sestavljeno iz poštvovalnih
delavcev.

Toda nastopil je fašizem, ki ni
razpustil delavskih zadrug, temveč
jih je izpremenil v ustanovo, ki ni
mogla več služiti svojim članom.
Iz ravnateljstva so izključili delav-
ce in namesto njih postavili svoje
ljudi, ki so bili predani fašizmu.
Po osvoboditvi je Zavezniška voja-
ška uprava imenovala nadzorni od-
bor, ki bi moral voditi zadrugo do
volitev. Člani so trdovratno vztraja-
li pri svoji zahtevi. Le-to je pri-
šlo nadzorni odbor, da je sklical
sektorska volbna zborovanja. U-
pal so, da bodo Delavske zadruge
zopet prešle v njihove roke.

Kakor je že vsakomur znano pa
je skupina 12 elementov, izvršila
podlo dejanje, ki je ob podpori go-
tovih krogov, povzročilo odločitev

občnega zbora. Pošteni člani ne
morejo trpeti take krivice, zato še
odločneje zahtevajo, sklicanje ob-
čnega zbora. To bi se moralo iz-
vršiti čimprej, saj je nujno, da iz-
volijo zastopniki izvolijo upravni
svet, ki lahko edini dela v korist
zadrugne skupnosti, ki lahko edni
uživa zaupanje vseh članov.

SPOROČILA IN OBJAVE

**Slov. prost. društvo „Slavko
Skamperle“ pri Sv. Ivanu priredi**
danes 20. t. m. ob 20. uri večer Sre-
ča Kosoveca s predavanjem tov.
prof. Kosoveca, deklamacijami in
recitacijami.

Opozorilo izletnikom v Planico
Planinsko društvo v Trstu opo-
zarja vse one, ki so se pripravili za
izlet v Planico, da opremijo svo-
je osebnostne izkaznice s sliko, ker
brez nje ne bodo veljavne. Obenem
opozarjajo vse, da dvignejo od
četrtke dalje v trgovini Skija, kjer
so se pripravili, vozne listke za po-
sebni vlak.

**Bivši politični interniranci
v Nemčiji**

Zveza političnih internirancev
v Nemčiji vabi vse one, ki so pri-
stopili na ozemlje STO-ja, da se
vpišejo v to organizacijo in tako
pripomorejo za uspešnejšo obram-
bo skupnih interesov. Te dni je bil
ustanovljen pripravljalni odbor, ki
ima svoj začasni sedež na Korzu
št. 7, kjer se lahko zgledate vsak
dan od 9. do 12. in od 16. do 18. ure.

**Štiridesetletnica
socialističnega mladinskega
krožka**

V nedeljo 23. t. m. bodo na do-
stojen način praznovali 40 letnico us-
tanovitve Mladinskega socialistič-
nega krožka v Trstu. Proslava se
bo vršila v ul. Conti št. 11. Vabimo
vse tovarše, zlasti mladino, da se
udeležijo proslave.

Železničarska zadruga

V nedeljo 23. t. m. skličejo že-
leznikarska zadruga sešestec ob
9.30 uri v gledališki dvorani na
trgu Vittorije Veneto. Na dnevnem
redu je poročilo odbornikov in ve-
like novega odbora. Vstop le s
člansko izkaznico.

Tovarna za doktorje

Policija je aretirala Salmassa
Alcesteja, rojenega v Milanu in
bivajočega v Benetkah, ker je od-
govoren za ponajanje študijskih
spreglav na škodo tržaške univerze.

Ta človek je s pomočjo Bortoli-
nia Alcesteja iz ul. Università 7,
preskrbel petim mladencem iz Tr-
sta: Fortunatu Fossi, Dariusu Mar-
zari, Nikolaju Prensniaku, Fortunatu
Jesurinu in Duluju d'Augusto
ponarejena spričevala za vpis na
tržaško univerzo. Za to uslugo so mu
plačali vsi skupaj 193 tisoč lir.

Tovarna za spričevala, ki je tako
dobro začela svoje delo, ne more
nadaljevati s poslom, ker je šel
poslednji v ječo črna gdiha. Bortoli-
nia in pet doktorskih kandida-
tov je policija prijavila sodišču.

Arsenal v Ronkih

Pretekli ponedeljek je napravila
civilna policija preiskavo na s anov-
vanju Giovannija Lanfranchinja
v Ronkih, kjer je našla eno Ita-
lijansko strojno z 800 nabojl, 12
ročnih bomb tipa OTO in en baje-
net. Policija je orožje zaplenila in
aretirala Lanfranchinja in njego-
vega brata.

Tatvine v tržaški ladjedelnici

Včerajšnji časopisni so prinesli
vest, da je bilo ukraden v ladjed-
elnici Sv. Marka in v Strojnih to-
varnah precej materiala v vredno-
sti okrog 5 milijonov lir.

V rešnici manjka v Strojnih to-
varnah samo 45 kg cina v vrednosti
900 tisoč lir in v ladjedelnici
610 litrov olja, ki pa najbrže ni
bilo ukraden in je samo pomota
pri knjižnici v skladišču. Tako vsa
škoda najbrže ne bo presegala ene-
ga milijona.

Kaj vse so tatovi odnesli

Iz garaže v ul. Rismondo št. 12
so odnesli tatovi takometer v
vrednosti 10 tisoč lir.

V delavnici Ivana Conte-ja na
Passaggio S. Andrea 5, so tatovi

Podporočnik Brudni — bronzo, majhen, v dobro krojenem, čvrsto
zateganem plašču — je že tekel proti meni. Ne da bi se oddahnil,
je odpral vrat. Rekel sem mu:
— Naj moške dokončajo posel. Naj vse zamaškirajo. Izdajte po-
trebne ukaze, tovarši podporočniki. A potem v teku k meni, v štab
bataljona.

Naglo je odgovoril:
— Razumem, tovarši kombati.
Podporočnik Brudni je bil eden izmed dveh komandirjev, ki sem
jih bil izbral za izvršitev naloge, ki je bila zahtevna na zemljevidu z
generalovim avinčikom.

V zaklonišču bataljonskega štaba me je sprejel moj mali štab:
načelnik štaba podporočnik Rahimov in moj mlajši adjutant, podpo-
ročnik Donskih.

Rahimov je javil: nič ni novega; sovražnik se ni, kot tudi doslej,
približal, in kot doslej, ni pokiljal celo niti izvidniških patrol. Z Ra-
himovim sem začel opravljati neke nujne posle. Skico lažnih po-
čezajev je bil še pred nekoliko dnevi izbral. Ukazal sem, da se takoj
začne kopati lažni položaji, dela na sprednji črti pa da se prekinijo,
razen maskiranja.

Razumem, tovarši kombati, je dejal Rahimov. — Ali se lahko lo-
tim izvršitve?
— Lahko.
Virgel je pogled na Donskih.

— Ali vam je, tovarši kombati, podporočnik Donskih zdaj
potreben?
— Potreben mi je.
Rahimov je pozdravil ter odšel.

Kmalu se je javil Brudni, ves zasopel in pordelih lic. Njegove
pametne, nagle oči so preletele zaklonišče ter se zaustavile na meni
z radovednostjo, s pričakovanjem, Donskih je nekaj pisal za nizo.

Jugoslovanski književniki v Moskvi

V drugi polovici februarja je od-
potovala iz Beograda v Moskvo
skupina književnikov s predstavi-
niki vseh narodov Jugoslavije.
Na čelu skupine je črnogorski
pesnik Radovan Zogović, avtor
„Pesmi o maršalu Titu“, in znan
prevajalec Vladimir Mojakov-
skega v srbsko. Slovence zastop-
a v delegaciji bivši minister za
prosveto pri vladi LR Slovenije in
sedanji predsednik slovenske
skupščine dr. Ferdo Kosak.

Predsednik februarja je bil v
moskovskem Domu sovjetskih pi-
sateljev književno-družabni večer
s koncertnim sporedom, katerega
so se udeležili poleg jugoslovans-
skih pisateljev Kosaka, Čedomirja
Minderovića, avtorja jugoslovans-
ske dramske himne, pisateljev
Radovana Zogovića, Kostida
Franičevića, Janeskega in dru-
gih, številni predstavniki ruske so-
dobne književnosti. Pod predse-
dostvom tajnika pisateljev Sovjet-
ske zveze Aleksandra Fadejeva,
ki je pozdravil jugoslovanske go-
ste, je spregovoril v imenu jugo-
slavanskih književnikov dr. Ferdo
Kosak v slovenskem jeziku. Sporočil
je pozdrave jugoslovanskih narodov
sovjetskemu narodu in njihovim
književnikom ter naglasil težko,
toda slavno borbo jugoslovanskih
partizanov proti nemškim zavo-
jevalcem. Jugoslovani, je dejal,
so dolžni hvalnosti sovjetskemu
ljudstvu, njegovi vojski in velike-
mu Stalinu, ki so junakim narodu
Jugoslavije pomagali, da so se
osvobodili in postali neodvisni.

Po govoru F. Kosaka je pozvil
besedo Radovan Zogović, ki je

prečital nekatere odlomke „Pesmi
o biografiji tovarša Titu“. Nato
so književniki Dušan Kostić, Mo-
rijan Franičević in Marko Vro-
njević čitali odlomke iz svojih
literarnih del in stih, ki pravi-
ljajo Rdečo armado in veliki so-
vjetski narod. Pesnik Čedomir
Minderović je čital svoje pesmi
v srbsko.

Ko je bil izbrpan del jugoslo-
vanskih književnikov, so nastopi-
li sovjetski pisatelji Nikolaj Tihonov,
Maksim Rilski, Pavel Antko-
lski, Aleksander Bezinin, Aleksej
Burkov in drugi. Čitali so
prevode del jugoslovanskih knji-
ževnikov. Navzdi so bili tudi
sovjetski pisatelji Vsevolod Višn-
ski, Aleksander Prokojev in Vi-
lentin Kalajev, ki so lani sodelo-
vali na kongresu jugoslovanskih
pisateljev v Beogradu. Včer se je
zaključil s koncertnim sporedom.

Sovjetski listi so v zadnjem
su našli različne župke o Jugoslo-
vanih in njihovih književnostih.
Objavili so v izteku Dedinega
„Dnevnika“ in Nazorova knjige
„S partizani“. Pesnik Ljubić je
napisal pesem o maršalu Titu, a
Tihonov pa piše zbirko pesmi
posvečeno narodu Jugoslavije.

Koncert v Verdiju

Danes ob 20.30 uri bo v Verdiju
tretji koncert v tej sezoni. Vodi ga
bo dirigent Carlo Zecchi in so-
sodelovanju pianista Velja Vata-
na. Na sporedu so Brahmsova, Be-
thovenova, Bachova in Schuma-
nova dela.

Razpis fizikulturnih tekmovanj za 1. maja 1947 v Trstu

Zveza društev za telesno
vzgojo razpisuje tekmovanje
med mladikami, mladinci, pio-
nirji in pionirkami, nastopajoči
v moštvi posameznih vasi, po-
samesnih športnih društev ali
tovaren — za naslov najbolj
pripravljenih skupin, ki bodo
nastopale z zletnimi prostimi
vajami 1. maja v Trstu.

Tekmovanje se bo torej vrši-
lo tako, da bodo mladinci ene
vasi, enega športnega društva
ali tovarne tekmovali z mladini-
ci druge vasi, drugega športne-
ga društva, druge tovarne; mlad-
inke enega športnega društva
z mladinkami drugega športne-
ga društva itd. Posamezne vasi
(vse štiri skupine kot celota)
nase tako tekmujejo z drugimi
vasmi, športna društva z drugim
športnim društvom, tovarne z
drugimi tovarni.

Oceno o pripravljenosti bodo
dajali sodniški zbori, katere bo
določila ZDTV. Sodniški zbori
bodo na podlagi izvajanja zlet-
nih vaj pred prvomajskim nas-
topom, določali število dobro
pripravljenih tekmovalcev za
prvomajski nastop. Kot najbolj-
še bodo zato ocenjene tiste sku-
pine, ki bodo v sorazmerju s ce-
lokupnim številom prebivalstva
v vasi ali članstva v športnem
društvu, ali zaposlenih v tovarni
dale po odstotkih največ do-
bro pripravljenih nastopajočih
1. maja v Trstu. Sodniški zbori
bodo sodili zelo strogo in bodo
pripušteni na prvomajski nas-
top res samo tisti, ki bodo do-
bro obvladali zletne vaje. Na tak
način ne bo najboljša tista vas
ali tisto športno društvo ali ona
tovarna, ki bi v času pred 1. ma-
jem imela v sorazmerju s pre-
bivalstvom ali članstvom ali šte-
vilom zaposlenih največ tekmo-
valcev, od katerih pa bi potem
sodniški zbori diskvalificirali
gotovo število slabo pripravlj-
nih športnikov za nastop 1.
maja.